

JANKO LOPIČIĆ
Cetinje

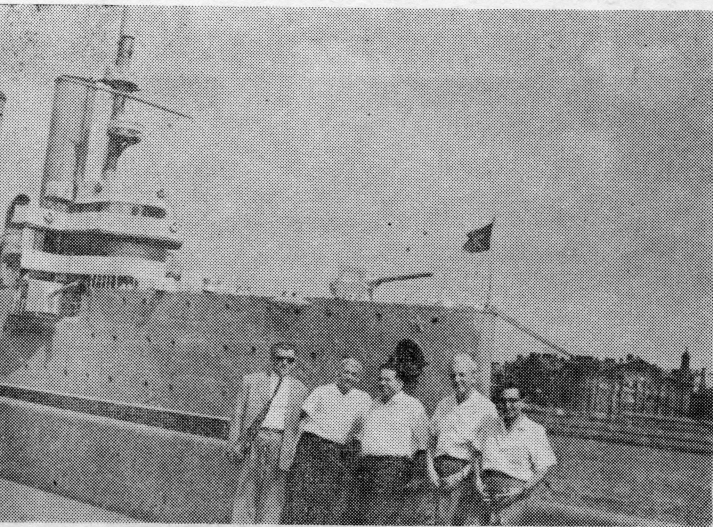
Legendarna krstarica „Aurora”

U Lenjingradu, uz samu obalu rijeke Neve stoji vječno ukotvljena legendarna krstarica »Aurora«. Ime je dobila kao uspomenu na carsku fregatu »Auroru« koja je stradala 1854. godine kod Kamčatke u borbi protiv anglo-francuskih pomorskih snaga. Krstarica »Aurora« je izgrađena prema projektu inženjera K. M. Tokarevskog 1903. g. a svoje ratno krštenje je dobila 15. maja 1905. g. u Čusimskom zalivu u borbi protiv Japanske flote. Od 1906. g. je »Aurora« školski brod. Za vrijeme prvog svjetskog rata 1914. do 1916. g. bila je na isturenim pozicijama Baltičkog mora. Na njoj je 1916. g. izvršen generalni remont poslije čega se još više zbližila zavodskim radnicima među kojima je bilo više revolucionara-boljševika. U februarskoj revoluciji 1917. g. nad »Aurorom« je izvišena crvena zastava, znak podrške pobunjenom narodu. Dana 25. oktobra tj. 7. no-

vembra 1917. g. u duhu Lenjinovog plana naoružani ustanici krstarice »Aurore« postavljeni na Nikolajevskom mostu (danas most lajtanta P. P. Smita) izvršili su juriš na Zimski dvorac, sjedište Privremene vlade menjševika Kerenskog. Tako je sa krstarice »Aurore« u ranu zoru toga istorijskog jutra odjeknuo pucanj, znak za juriš na Zimski dvorac, znak početka ruske socijalističke revolucije. Od 1923. g. krstarica je vršila ulogu nastavnog broda za osposobljavanje oficira sovjetske flote. A 15. aprila 1924. g. brodu je uručen barjak Centralnog izvršnog komiteta Vrhovnog sovjeta, dok je 2. novembra 1927. g. Vrhovni sovjet nagradio legendarnu krstaricu sa ordenom Crvene Zastave. Za vrijeme velikog otadžbinskog rata 1941 — 1944. g. slavna krstarica stupa u sistem odbrane Lenjingrada. 17. novembra 1948. g. postavljena na vječno stajalište kao spomenik Velike oktobarske socijalističke revolucije. Na mjestu odakle je znamenita »Aurora« svojim pucnjem otpočela oktobarsku revoluciju podignut je 1937. g. markantan spomenik sa natpisom:

»25. oktobra (7. novembra) 1917. godine sa ovog mjesta je krstarica »Aurora« tutnjavom svojih plotuna uperenih na Zimski dvorac nagovijestila početak nove ere, ere Velike socijalističke revolucije«.

Krstarica »Aurora« je augusta 1910. g. dovezla u Kotor carsku zvaničnu delegaciju da prisustvuje na Cetinju proglašenju Crne Gore kraljevinom. Među mornarskom posadom na njoj nalazio se samo jedan član boljševičke partije drug Sergej Akudimov, koji je tom prilikom došao i na Cetinje i posjetio Lovčenu. On je onog istorijskog jutra 7. novembra 1917. g. rukovodio vatrom sa svoje krstarice i docnije bio nerazdvojno vezan sa njom, zbog čega je od vremena kada je ona kao muzej i spomenik to jest od 1948. g. pa do 1957. g. bio njen direktor. Od tada u penziji i danas živi u gradu Lenjinovom osamdesetogodišnjak Akudimov koji skoro svakodnevno posjeti svog najmilijeg ratnog »druga« i »suradnika« krstaricu »Auroru«. A vrlo rado se sjeća i nezaboravna mu je uspomena i sjećanje na posjetu Crnoj Gori, Cetinju a posebno Lovčenu, »tome najljepšem slavenskom brijegu«, kako to on kaže.

Grupa jugoslavenskih turista 1966. pred »Aurorom«